

> Retouradres Postbus 15, 2700 AA Zoetermeer

Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Mevrouw drs. K.H. Ollongren
Postbus 20011
2500 EA DEN HAAG

Datum: 9 december 2020
Onderwerp: Opgave huisvesting vergunninghouders

Geachte minister Ollongren,
Geachte staatssecretaris Broekers-Knol,

Onlangs namen wij kennis van de brieven van de minister d.d. 5 november j.l. en van de staatssecretaris d.d. 3 november j.l. over de opgave huisvesting vergunninghouders voor 2021. Wij, de wethouders Wonen in regio's Haaglanden, Rotterdam, Holland Rijnland, Midden-Holland, Drechtsteden en Goeree-Overflakkee, constateren dat de taakstelling voor de eerste helft van 2021 ruim is verdubbeld ten opzichte van die voor de tweede helft van 2020. Deze sterk verhoogde taakstelling heeft grote gevolgen voor onze regio's waar de druk op de woningmarkt al bijzonder hoog is. Hieronder lichten wij dat toe en doen we u enkele voorstellen.

Er is grote waardering voor alle inzet van het rijk om gemeenten rechtstreeks en/of via provinciale kanalen te ondersteunen, met extra financiële middelen en nieuwe/vernieuwde passende maatregelen. Die ondersteuning is absoluut nodig want momenteel zien wij ons geconfronteerd met een stapeling van opgaven op het gebied van wonen, bovenop de al bestaande opgave. Het gaat om de extramuralisering van de zorg en de daarmee gepaard gaande opgave van huisvesting van mensen die uitstromen uit instellingen. Het gaat om de opgave van huisvesting voor dak- en thuislozen maar ook om de opgave van huisvesting voor arbeidsmigranten. Bovenop die stapel komt de meer dan verdubbelde opgave rondom vergunninghouders.

Ook de flexibilisering van de asielketen, waarvoor momenteel gesprekken plaatsvinden met de veiligheidsregio's, en waarbij de woningmarktregio's ook betrokken worden, vraagt volop onze aandacht om die op een juiste manier vorm te geven, een vorm die te dragen is voor de gemeenten in deze regio's. Een verdubbeling van de opgave heeft ook een verdubbeling van de benodigde ambtelijke capaciteit en van de zorgverlening tot gevolg.

De gedachte van de Landelijke Regietafel en de staatssecretaris om de taakstelling voor de opvangplekken naar rato van het aantal inwoners over de regio's in het land te verdelen houdt te weinig rekening met de ruimtelijke problematiek in de Randstad: stedelijke gebieden zijn veel minder in staat om grotere locaties aan te wijzen of vrij te maken.

Al deze opgaven vragen om geschikte huisvestingsruimte of locaties, die al schaars zijn in deze regio's. Daar komt bij dat de som van al deze opgaven het maatschappelijk draagvlak zwaar onder druk zet. Zie deze brief dus als een noodsignaal, een alarm dat klinkt omdat de last te zwaar wordt.

Regio's van Zuid-Holland luiden de noodklok

Al deze groepen – de uitstromers uit de zorginstellingen, de dak- en thuislozen, de arbeidsmigranten, de vergunninghouders – vragen met spoed om woonruimte, al dan niet in een tijdelijke vorm. De ruimte in onze regio's is schaars en de beschikbare grond beperkt. We zien mogelijkheden voor realisatie van (tijdelijke) huisvesting voor verschillende van deze doelgroepen, deels buiten bestaand stads- en dorpsgebied. Dit vraagt om creatieve oplossingen en meer ruimte in de (provinciale) regelgeving. Ondertussen is de druk op de sociale woningvoorraad in onze regio's hoog en neemt alleen maar toe. De sterke afname van het aantal verhuringen in de sociale voorraad in de laatste jaren toont dit duidelijk aan. Tegelijkertijd zijn de wachttijden sterk toegenomen. De enige, en in elk geval meest effectieve oplossing hiervoor, is het regionaal in balans toevoegen van sociale huurwoningen, en van woningen voor de middeninkomens met het oog op de noodzakelijke doorstroming, al naar gelang de lokale en regionale situatie en afspraken. Voor hun bijdrage aan deze oplossing is de investeringscapaciteit van de woningcorporaties in onze regio's beperkt. Het onderzoek Opgaven en middelen corporatiesector geeft aan dat de investeringscapaciteit in de gezamenlijke woningmarktregio Haaglanden, Rotterdam en Midden-Holland het laagst van Nederland is.

De huisvesting van de genoemde aandachtsgroepen in combinatie met de druk op de (sociale) woningmarkt zorgt ervoor dat steeds minder woningzoekenden een betaalbare woning kunnen vinden. Deze ontwikkeling heeft een negatieve uitwerking op het maatschappelijk draagvlak voor de huisvesting van vergunninghouders, vluchtelingen, arbeidsmigranten en andere specifieke doelgroepen.

Voorgestelde maatregelen op korte termijn

Om al deze redenen en omstandigheden vragen wij u beiden dringend om hulp bij de aanpak van deze stapeling van opgaven op het gebied van wonen. Daarbij stellen wij voor:

- In de verdeling van de taakstelling van vergunninghouders over de gemeenten en regio's rekening te houden met de druk op de woningmarkt en vooral met de (on)mogelijkheden van de corporatiesector.
- De investeringscapaciteit van de corporaties met name in de steden te verbeteren. De opeenstapeling van opgaven onderstreept nogmaals de noodzaak om in te grijpen. In de brief van afgelopen zomer aan u mede namens de woningmarktregio's Rotterdam, Haaglanden en Midden-Holland, als reactie op het onderzoek Opgaven en Middelen, hebben wij zowel voor de korte als de lange termijn concrete voorstellen daarvoor gedaan.
- Het rijk in te zetten voor het vergroten van het maatschappelijk draagvlak bij huisvesting van vergunninghouders, vluchtelingen, arbeidsmigranten en andere specifieke doelgroepen.

Graag zijn wij bereid met u beiden hierover nader in gesprek te gaan om oplossingen uit te werken. Er is behoefte aan daadkracht, creativiteit en flexibiliteit, om kansen te zien, te scheppen en te benutten!

De regionale koepels van corporaties, zijnde Sociale Verhuurders Haaglanden, Maaskoepel en corporaties Midden-Holland steunen de inhoud van deze brief aan minister en staatssecretaris.

Robin Paalvast

Voorzitter Bestuurlijke Tafel Wonen Haaglanden

Jan Willem Mijnans

Voorzitter Samenwerkingsverband Wonen Regio Rotterdam.

Emile Jaensch

Regionaal portefeuillehouder wonen Holland Rijnland

Jan Hordijk

Voorzitter Bestuurlijk Overleg Ruimte Wonen Midden-Holland

Arjan Kraijo

Portefeuillehouder Wonen Regio Drechtsteden

Daan Markwat

Wethouder Ruimte en Wonen van Goeree-Overflakkee

In kopie aan: woordvoerders TK-fracties op het gebied van Wonen en Asielbeleid